

Marta Krawczyk

MAŁY PRZEWODNIK PLANETY ENERGII

EkoŚWIĘTA

bez (niepotrzebnych) odpadów

Święta to wyjątkowy czas dla nas. Czas refleksji, spotkań, rozmów, radości i dobrej zabawy. Jednak podczas przygotowań i samych świąt, produkujemy także masę niepotrzebnych odpadów, z którymi później nie wiadomo, co zrobić.

Zróbmy zatem też prezent Ziemi i zastanówmy się razem, jak możemy spędzić cudowne święta, a równolegle ograniczyć ilość powstających odpadów. Kilka porad wraz z zabawami znajdziecie w tej książeczce.

Dawno temu, a może nie? Któż to pamięta, kto to wie?
Gdzieś daleko na Północy pośród śniegu, długich nocy
Żył sobie **Mikołaj**, posłuchajcie dzieci,
Co oprócz prezentów segregował śmieci!

Papier i tektura, cała makulatura
Do pojemnika **niebieskiego** – na nie gotowego.
Plastiki i metale, choć nie miał ich prawie wcale,
Hop do miejsca właściwego – pojemnika, do **żółtego**.
A butelki oraz słoje? Mają pojemniki swoje.
Dla nich śmietnik jest **zielony**, jak choinka wystrojony.

Pamiętajcie drogie dzieci, święta mogą być bez śmieci!

Nim Mikołaj spłynie z nieba, wrzucie śmieci tam, gdzie trzeba,
A Mikołaj dobry taki, wynagrodzi Wam dzieciaki,
Wasze trudy i starania, Wasze chęci do sprzątnięcia.

Minimalnie i naturalnie!

Opakowania i ozdoby świąteczne często są jednorazowe i mnóstwo z nich trafia po świętach do kosza. Wielu z tych odpadów nie da się ponownie wykorzystać, czyli poddać recyklingowi. Są to:

- * kolorowe papiery z brokatem,
- * plastikowe, kolorowe wstążki,
- * małe plastikowe elementy ozdobne,
- * kolorowy filc.

Recykling to powtórne przetwarzanie materiałów z odpadów, tak aby wytworzyć nowy produkt, na przykład nową butelkę czy stoik.

Jeśli mamy takie rzeczy w domu – starajmy się je ponownie wykorzystać i unikać kupowania nowych. W ich miejsce korzystajmy z naturalnych materiałów jak len, bawełna, ścinki materiałów, szary papier pakowy, farby wodne.

Świetnym pomysłem są ozdoby, które po świętach można wyrzucić do bioodpadów, takie jak: masa solna, naturalne igliwie, suszone owoce, orzechy lub ich łupiny, przyprawy, jemiota suszona, liście bukszpanu, tui.

Bioodpady to odpady ulegające naturalnemu rozkładowi, jak roślinne odpady kuchenne oraz odpady ogrodowe.

Choinka sztuczna czy prawdziwa?

Jaka choinka zagości w Twoim domu?

Choinka prawdziwa:

- Przepięknie pachnie w domu lasem!
- Jest biodegradowalna – po Nowym Roku drzewka są przewożone do kompostowni i w pełni się rozkładają.
- Jeśli kupimy drzewko z korzeniami – możemy je posadzić w ogrodzie.
- Nie zajmuje miejsca w szafach przez pozostałą część roku.
- Kupujemy ją co roku, co jest większym wydatkiem.

Choinka sztuczna:

- Kupujemy ją raz i służy nam długo, ale musimy mieć miejsce na przechowywanie.
- Kiedy przestanie nam się podobać trafi na składowisko odpadów, gdzie będzie się rozkładać setki lat.
- Produkuje się ją z ropy naftowej i metali, zatem zużywa się nieodnawialne surowce.
- Nie pachnie.

Pokoloruj choinkę i dorysuj na niej świąteczne ozdoby.

Proste ozdoby choinkowe? Zróbmy je razem!

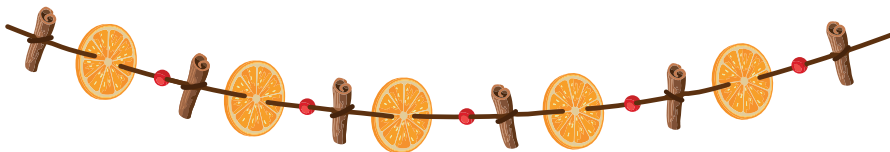
Co nam się przyda:

- Ozdoby z masy solnej: mąka + sól + woda, foremki w świątecznych kształtach, słomka do wykonywania dziurek, sznurek lub kordonek.
- Do ozdoby: gałązki iglaków, goździki, laski cynamonu, kulki kolorowego pieprzu, anyż w gwiazdkach.
- Owocowe zawieszki: ususzone w plastrach pomarańcze, cytryny.

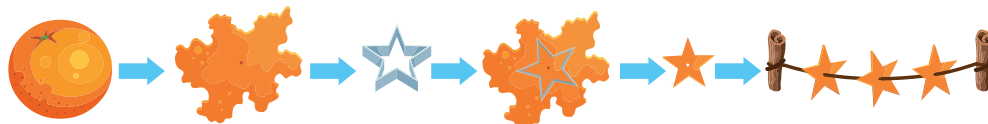
Kolorowe łańcuchy

Łańcuchy możemy zrobić z suszonych owoców. Nawlekamy plastry grubą igłą z kordonkiem. Zaczynamy od nawinięcia na kordonek laski cynamonu, następnie plastrów pomarańczy, a pomiędzy nimi nabijamy koraliki (mogą być z masy solnej) lub naturalną żurawinę. Najlepiej przygotować łańcuch zanim pomarańcze będą bardzo suche.

Łańcuch ze skórek mandarynek

Ze skórek mandarynek (obieramy tak, aby skórka była w jak największym kawałku) wycinamy foremką np. gwiazdkę i nawlekamy luźno na sznurek.

Ozdoby z masy solnej

Sól wraz z mąką mieszamy w równych proporcjach, dodajemy nieco skrobi i stopniowo dolewamy wodę, aby ciasto było plastyczne. Wałkujemy na grubość 5 mm i wycinamy wzory gotowymi foremkami. Każdy wycięty kształt musi mieć dziurkę na zawieszkę, wykonujemy ją słomką do napojów.

Gotowe kształty suszymy w piekarniku (50-60 stopni), przez kilka godzin lub powoli suszymy na kominku, na kaloryferze, przez kilka dni (pamiętajmy o przewracaniu na drugą stronę). Ozdabiamy farbami plakatowymi, starymi lakierami do paznokci.

Uwaga – jeśli chcemy po świętach wyrzucić nasze ozdoby do bioodpadów, musimy ograniczyć zdobienie do farbek wodnych, barwników spożywczych lub odciskanych faktur (np. igliwem, koronką), kiedy masa jest jeszcze miękka.

Ozdoby z zimnej porcelany

Ciekawą masą do wykonywania ozdób jest też „zimna porcelana”. Przygotowujemy ją z mąki ziemniaczanej, białego, płynnego kleju uniwersalnego (w równych proporcjach), dodajemy nieco kwasu cytrynowego i oliwki dla dzieci. Możemy dodać dowolną farbkę, żeby nadać kolor. Z tych składników ugniatamy elastyczną masę, wałkujemy, wycinamy wzory i suszymy.

Takie ozdoby jednak możemy wyrzucić tylko do odpadów zmieszanych.

Zawieszki z pomarańczy

Pomarańcze i cytryny kroimy na plastry. Wkładamy do piekarnika na funkcję suszenia lub kładziemy na kominku albo kaloryferze, do wysuszenia. Suche plastry nawlekamy na sznurek lub rafię, ozdabiamy goździkami, anyżem, igliwem. Możemy też przykleić kolorowe ziarenka pieprzu.

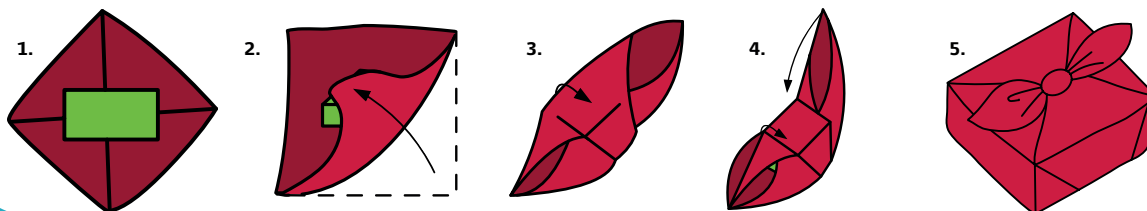
Pakowanie prezentów – ograniczamy odpady

Świętemu Mikołajowi można trochę pomóc i samodzielnie przygotować prezenty dla najbliższych. Jak je zapakować? Zamiast nowego papieru prezentowego możemy wykorzystać to, co już mamy w domu: stare komiksy, gazety, nuty, mapy.

Szary papier i naturalne ozdoby

Chusty, tekstylia
(metoda FUROSHIKI)

Jakie masz marzenia? Napisz list do Świętego Mikołaja!

Zastanów się, które rzeczy są Ci niezbędne? Odpowiedz sobie na pytania:

- Czy możesz to od kogoś pożyczyć?
- Może już to masz i wystarczy naprawić stare?
- Co z tym zrobisz, kiedy nie będzie Ci już potrzebne?

Święty Mikołaju!

W tym roku moja lista prezentów nie będzie długa. Konik został naprawiony, klockami z zeszłego roku nadal się bawię. Rower dostałem od Krzysia, pożyczył mi na długo. Książki, które były potrzebne, ciocia kupiła mi używane. Grami wymieniamy się w szkole.

W tym roku bardzo marzę o:

.....

.....

.....

Do zobaczenia w grudniu!

Jak przygotować prezenty dla najbliższych?

Upcycling to przerabianie starych niepotrzebnych rzeczy na nowe, o innym przeznaczeniu.

Co można przygotować samodzielnie?

- Własnoręcznie zrobione przetwory w słoiku z kokardką.
- Pierniczki ozdobione samodzielnie.
- Ramkę ze zdjęciem najbliższych.
- Namalowany obrazek.
- Samodzielnie uszyty z firanki woreczek na warzywa (do kupowania warzyw i owoców na wagę) lub z lnu na pieczywo.
- Wazonik/ świecznik ze słoika, ozdobionego naturalnym sznurkiem i szyszkami.

Dobrym prezentem będzie także:

- Bilet do kina, na lodowisko.
- Prenumerata ulubionej gazety.
- Ekologiczny kosmetyk.
- Książka z antykwariatu (np. w języku, którego osoba obdarowana się uczy).
- Karnet, kurs, wejściówka na warsztaty gotowania, naukę nowych umiejętności, próbne zajęcia sportowe.

Najważniejsze to dobre słowo i czas, który możemy poświęcić naszym najbliższym. Może to być też spacer, wspólne gry i zabawy.

Świąteczne jedzenie i... pozostałości

Czy wiesz, jak posegregować odpady ze świątecznego stołu?

tekturowe, papierowe opakowania

butelka po barszczu, oleju lnianym

kubek po śmietanie, karton po soku,
plastikowa butelka po napoju

resztki z kompotu, obierki,
skorupki, pestki, łupiny orzechów,
sianko spod obrusa

kości z wywarów, ości i skóry,
potłuczone bombki

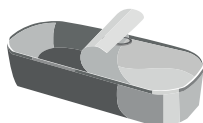
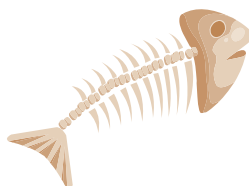
Co możesz, kupuj w sklepie
na wagę i pakuj do własnych
opakowań (kasze, orzechy,
owoce, suszone owoce,
ryby).

Znajdź 10 różnic:

Posegreguj odpady do odpowiednich pojemników!
Połącz odpad z odpowiednim pojemnikiem:

Pomóż Mikołajowi znaleźć drogę do domku!

Wytnij kolorowe zawieszki do prezentów!

Książeczka „Ekoświęta bez (niepotrzebnych) odpadów” została wydrukowana na papierze Nautilus Classic pochodzącym w 100% z makulatury, niepowlekanym, wybielanym bez użycia chloru. Dzięki użyciu takiego papieru został zmniejszony negatywny wpływ na środowisko.

**Planeta
Energii**

Włącz się do zabawy i nauki
na PlanetaEnergii.pl